

การศึกษาการจัดการและการดำเนินงานของสถานธนาขุมบาลของกรุงเทพมหานคร

นางสาวพิมพ์วรรณ ฉ่ำเฉียวกุล

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

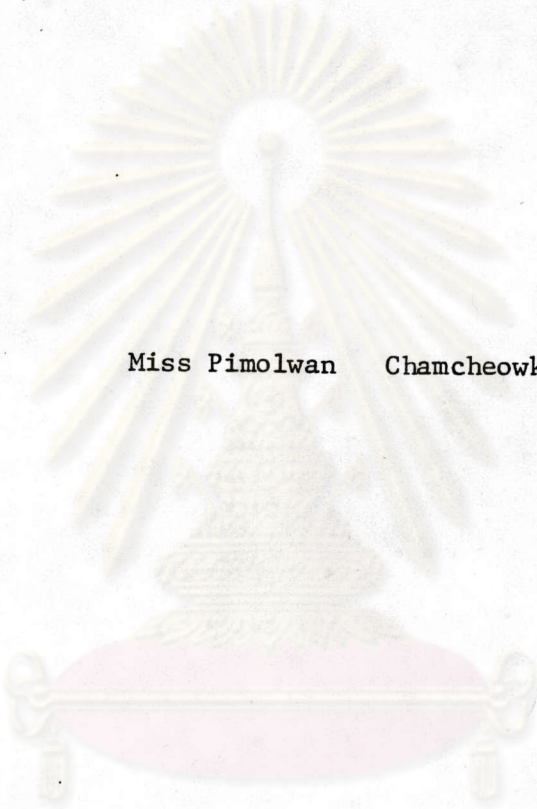
ISBN 974-568-065-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012884

J10296566

A STUDY ON MANAGEMENT AND OPERATIONS OF THE PAWNHOPS
OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Miss Pimolwan Chamcheowkul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Business Administration
Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-568-065-6

จากการศึกษาและวิเคราะห์พบว่า วิธีการจัดการและปฏิบัติงานต่าง ๆ ของสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานครเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการรับจำนำ และเกี่ยวกับสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานครอย่างเคร่งครัด โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการบริหารกิจการสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกิจการสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานคร และผู้จัดการสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานคร เรื่อยมาเป็นลำดับ ทั้งยังต้องคำนึงถึงการควบคุมจากแผนกควบคุมโรงรับจำนำและค้าของเก่า กองทะเบียน กรมตำรวจอีกด้วย เพื่อตรวจสอบไม่ให้เกิดการรับจำนำของโจร และให้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการรับจำนำอย่างเป็นระเบียบ กล่าวได้ว่า คณะกรรมการบริหารกิจการสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานครจะจัดการวางแผนและนโยบาย กำหนดหลักการ แนวทางในการปฏิบัติงานต่าง ๆ แล้วมอบให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกิจการสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ดูแลให้สถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานครอยู่ในกฎระเบียบต่าง ๆ นั้น โดยมีผู้จัดการเป็นผู้ควบคุมงานอีกชั้นหนึ่ง ดังนั้น จากการที่เป็นหน่วยงานของรัฐบาล จึงทำให้การดำเนินงานทุกอย่างเป็นไปตามระเบียบแบบแผน และผลกำไรที่เกิดขึ้นก็มากพอที่จะให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งผลกำไรนี้เกิดจากการปฏิบัติงานรับจำนำโดยปกติในรูปของดอกเบี้ยและกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำ

ปัญหาในการจัดการและการดำเนินงานของสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานคร ที่พบจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ปัญหาเรื่องลำดับชั้นการบังคับบัญชา เนื่องจากเป็นหน่วยงานราชการ และมีผู้บังคับบัญชาเป็นลำดับชั้นต่อเนื่องกันมาก การพิจารณาข้อปฏิบัติและการอนุมัติ เป็นไปอย่างล่าช้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเงินและการอนุมัติจ่ายเงินบำเหน็จรางวัลประจำปี ในประการแรกคือด้านการเงินนั้นมีผลกระทบในกรณีที่มีผู้ใช้บริการมาก ทำให้เงินสดหมุนเวียนประจำวันไม่พอเพียง ต้องได้รับอนุมัติ เบิกยืม เงินจากผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกิจการสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานครก่อน ส่วนในประการหลังคือความล่าช้าในการอนุมัติจ่ายเงินบำเหน็จรางวัลประจำปีนั้น มีผลกระทบในด้านลบต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานครอย่างยิ่ง นอกจากนั้นก็มีปัญหาในด้านที่ตั้งของสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานคร คือ ไม่ได้ตั้งอยู่ในที่มีประชาชนหนาแน่นที่จะ เข้าใช้บริการได้โดยทันที และจำนวนแห่งยังมีไม่พอที่จะให้บริการประชาชนได้ทั่วถึง ซึ่งในส่วนนี้คณะกรรมการบริหารกิจการสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานครได้เร่งพิจารณาเพิ่มการจัดตั้งให้มากขึ้นแล้ว รวมถึงปัญหาในด้านการจัดบุคคลากรที่เหมาะสมกับ

งาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีความชัดเจนในการพิจารณาและตีราคาทรัพย์สิน ซึ่งเป็นหลักใน
การก่อให้เกิดรายได้ของการดำเนินงานของสถานธนาภิบาลกรุงเทพมหานคร

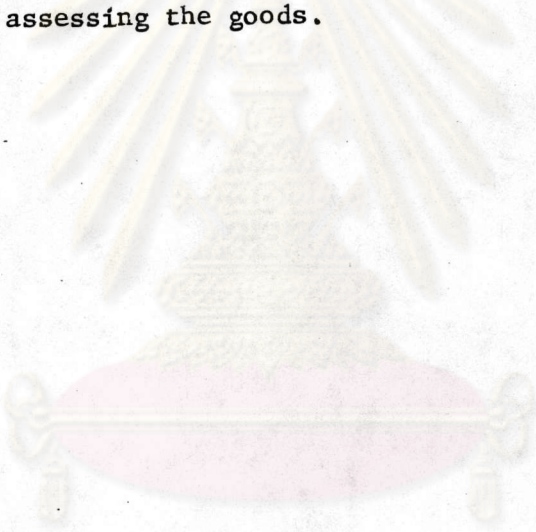
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

as well as, interrogating employees working at the BMA's offices and at the BMA's Pawnshops. Furthermore, the questionnaire is used for the complete particulars, giving to every employee of the BMA's Pawnshops.

From the study, it may be concluded the ways of BMA's management and operations are strictly done along the Acts, rules and other regulations concerning the pawning and the BMA's Pawnshops. The Bangkok Governor, The Administrative Committee of the BMA's Pawnshops, the Director of the Administrative Office of the BMA's Pawnshops and the Manager of the BMA's Pawnshops are in order of authorities for the BMA's Pawnshops. The BMA's Pawnshops are also under the control of Police Department to control the pawning of plunders and to examine the operations as stipulation in the Acts. The Administrative Committee will set the planning, the policy and the means in operations. Then, the Director of the Administrative Office will take care of the BMA's Pawnshops to operate following that policy, rules and regulations. The managers of the BMA's Pawnshops will control their employees in the last chain of command. The BMA's Pawnshops derived much income from the interests received from pawning and the profit from selling the pledge goods which the period of redemption have elapsed. The income gained from the operations will be brought to develop and expand the service to the Bangkokians, extremely.

However, the BMA's Pawnshops have to face many problems. First, problem in the chain of command, the BMA's Pawnshop is the government's organization which has many levels in priority hierarchy so that the considering and the approval of the reports are too late. Especially, the financial reports and the approval of bonus paid are later than usual. The first point has an affect when there are many people to

service but the daily cash on hand is not enough. It must be approved for the addition from the Director of the Administrative Office. The second point has an affect to the employees' morale and motivation. The next problem is the location of the BMA's Pawnshops, they are not located in the site that there are many passengers to take the pawn service promptly. And there are not enough pawnshops to service everyone. For this point, the Administrative Committee has approved for more pawnshops recently. Furthermore, the problem is the recruitment for the appropriate employees, especially the specialist in examining and assessing the goods.

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช อภิเมธีธำรง และรองศาสตราจารย์จินตนา บุญงการ ที่ได้กรุณาสละเวลามาเป็นประธานกรรมการและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ตามลำดับ และขอขอบพระคุณคุณกฤษฏา กลั่นทานนท์ และ รองศาสตราจารย์ศิริโสภาคย์ บุรพา เศษะ ที่ได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมกันตรวจสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แนะนำข้อมูล และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีเนื้อหาที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณสุพจน์ ไพบูลย์ ผู้อำนวยการกองรายได้ กรุงเทพมหานคร คุณประเจียด สกลวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกิจการสถานธนา-นุบาลกรุงเทพมหานคร คุณทัศนรินทร์ เหล่าไพโรจน์ หัวหน้าแผนกคลัง สำนักงานบริหารกิจการสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานคร ตลอดจนเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานบริหารกิจการสถานธนาอนุบาลทุกท่าน ที่ได้อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล แนะนำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และพนักงานประจำสถานธนาอนุบาลกรุงเทพมหานครทุกท่าน ที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถามและให้ความกระจ่างในรายละเอียดที่เกี่ยวกับสถานธนาอนุบาลกรุงเทพ-มหานคร

ผู้วิจัยหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะ เป็นข้อมูลให้ผู้อื่นได้เข้าใจ และรู้จักสถานธนา-อนุบาลกรุงเทพมหานครมากขึ้น และเป็นแนวทางในการค้นคว้าวิจัยที่จะมีต่อไป ผู้วิจัยขอขอบคุณความดีที่จะพึงมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แก่ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือดังกล่าวนามข้างต้น ตลอดจนญาติมิตร และที่สำคัญที่สุดคือ บพการีผู้มีพระคุณของผู้วิจัยที่เป็นกำลังใจและให้โอกาสในการศึกษาแสวงหาความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

นางสาวพิมลวรรณ ฉ่ำเฉียวกุล

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ณ
สารบัญตาราง	ด
สารบัญภาพ	ถ
บทที่	
1. บทนำ	1
2. ความ เป็นมาของกิจการรับจำนำและสถานธนาณบาลกรุง เทพมหานคร	10
3. การจัดการของสถานธนาณบาลกรุง เทพมหานคร	30
4. การดำเนินงานของสถานธนาณบาลกรุง เทพมหานคร	53
5. ผลการสำรวจภาคสนาม	83
6. สรุปการวิจัยและขอ เสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	109
ภาคผนวก ก.	113
ภาคผนวก ข.	119
ภาคผนวก ค.	122
ประวัติผู้เขียน	126

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและเพศของพนักงาน	84
2	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและระดับอายุของพนักงาน	85
3	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและเชื้อชาติของพนักงาน	86
4	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและระดับการศึกษาของพนักงาน	87
5	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและระยะเวลาทำงานของพนักงาน	88
6	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและลักษณะการเข้าทำงานของพนักงาน ✓	89
7	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและการเรียนรู้วิธีการรับจํานําของพนักงาน	90
8	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับความเห็นต่อความเรียบร้อยในการควบคุม การปฏิบัติงานภายในสถานธนานุบาล	91
9	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับความเห็นต่อการใช้ความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน	92
10	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของสภาพ แวดล้อมในสถานธนานุบาล	93
11	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับความเห็นในความตั้งใจปฏิบัติงาน และความ สามัคคีของพนักงาน	94
12	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับความเห็นเกี่ยวกับความพอใจ และความ เหมาะสมของสวัสดิการที่พนักงานได้รับ	95
13	แสดงจํานวนราย และจํานวนเงินในการรับจํานํารายสถานธนานุบาล รายปี ✓ งบประมาณ	114
14	แสดงจํานวนรายและจํานวนเงินในการไถ่ถอนรายสถานธนานุบาล รายปีงบประมาณ	115
15	แสดงจํานวนเงินคําคอกเบี้ยจากการรับจํานํารายสถานธนานุบาล รายปีงบประมาณ	116
16	แสดงจํานวนกํารไ้จากการจําหน่ายทรัพย์สินหลุดจํานํารายสถานธนานุบาล รายปี งบประมาณ	117
17	แสดงผลการคํานึงงานรายสถานธนานุบาล รายปีงบประมาณ	118

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แผนภูมิการแบ่งส่วนงาน	33
2. แผนภูมิการติดต่อสื่อสารภายในสถานธนานุบาล	47
3. แผนภูมิแสดงการรับจำนำของสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร	60

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย